

Finansdepartementet

Enheten för digital infrastruktur och säkerhet

Er referens: Fi2023/01693

Vår referens: 23-021

Netnod fick den 15:e maj från Finansdepartementet möjlighet att komma med svar på *Frågor om dagens och framtidens utmaningar på konnektivitetens område*. Nedan följer svar från Netnod på frågeställningarna i underlaget.

Hur kommer det sammantagna behovet av konnektivitet att se ut under de kommande åren?

Samhällets behov av konnektivitet kommer att förändras med tiden. Det är av yttersta vikt att infrastrukturen för konnektivitet designas med en sådan arkitektur att den kan stödja alla tänkbara samhällsbehov både idag och i morgon och inte begränsas till ett fåtal aktörers (kortsiktiga) affärsintresse.

Vilka delar av samhällsutvecklingen är viktiga att ta i beaktande?

Netnod anser att samhällets konnektivitetsinfrastruktur ska byggas på ett sådant sätt att den kan hantera alla delar av samhällsutvecklingen. Utöver vissa särskilda delar av blåljus- och militär konnektivitet bör Internet-infrastrukturen räcka för alla delar av samhällsutvecklingen, men även denna speciella användning kommer använda internetarkitekturen, och därför bör och kan även den dra nytta av den.

Vilka utmaningar finns för utvecklingen av den grundläggande infrastrukturen?

Överlag ser vi idag att det finns en ovilja att bära kostnader för redundans och resiliens, vilket är naturligt då de flesta aktörer är marknadsbaserade som gör redundans och resiliens till systemineffektiviteter om detta inte specifikt efterfrågas av marknaden. Netnod anser att det offentliga tydligare måste kravställa för resiliens och redundans och att det måste finnas en vilja att ta kostnaden för detta när det offentliga är köpare.

Vilka förutsättningar behöver vara uppfyllda för att möta behoven av konnektivitet?

Netnod anser att det krävs fysisk tillgång till samtliga nivåer av infrastrukturen på rimliga villkor för att möjliggöra konkurrens och innovation. Detta inkluderar men är inte begränsat till tillgång till svartfiber. För att på lång sikt stärka Sveriges innovationskraft krävs det att infrastrukturen explicit inte är kopplat till det som nätverket används till. Detta så att

innovatörer inte som nu behöver inleda förhandling med nätverksoperatörer för att innovera, oavsett om de vill innovera med svartfiber, Internet, eller något däremellan.

Netnod anser att regleringsmyndigheter ska implementera en *“ladder of investment”*-baserad modell som möjliggör sund konkurrens i hela infrastrukturen och på samtliga lager. Det offentliga **bör** samtidigt användas som beställare för att driva utvecklingen i en sund riktning mot redundans och diversifiering av infrastruktur. Exempelvis kan detta ske genom att en del av bredbandsstödet ges till offentliga institutioner för att beställa överdådigt redundant konnektivitet för att främja byggandet av sådan. Detta är önskvärt ur en säkerhetspolitisk synvinkel och inte något som kommer ske på kort sikt om inte extra marknadsekonomiska incitament skjuts till på ett sunt sätt.

Netnod anser att konnektivitet måste definieras eller beskrivas mycket väl. Den tidigare strategin använde begreppet “bredband” utan att tydligt förklara vad det innebär. Dock kunde man mellan raderna inse att det oftast var “Internetkonnektivitet” som avsågs. Netnod ger som förslag att konnektivitet nog handlar om en korg av möjligheter, allt från Internetaccess till tillgång till svartfiber, och att strategin borde ha olika mål för olika lager i den kommunikations- / konnektivitetsinfrastruktur vi har idag.

Vad behöver olika aktörer bidra med?

Netnod anser att det offentliga måste bidra med den kostnadstäckning som krävs för att det privata ska bygga robust och resilient. För att detta ska fungera krävs dessutom specifikationer och konnektivitetskompetens hos beställare och tillsynsmyndighet för att säkerställa efterlevnad, inklusive efterlevnad över tid.

Karin Ahl
Tf. VD

Tel: +46-70 280 12 65
Email: karin@netnod.se